

Sverigefinländarnas delegations uttalande år 2021

Sverigefinnarna är den största nationella minoriteten i Sverige och i Norden. Sverigefinländarnas delegation (delegationen) har i 21 år verkat för att synliggöra den nationella minoriteten och dess rättigheter samt för att sprida kunskap om sverigefinländarna och sverigefinnarna.

Sverigefinländarnas delegations årsmöte vill särskilt framhäva följande väsentliga punkter:

1. Samråd måste genomföras i enlighet med gällande lag och konventioner så att den sverigefinska minoriteten ges reellt inflytande över frågor som berör dem

Under de senaste åren har delegationen uppmärksammats på flera fall där samråd med nationella minoriteter inte ägt rum eller där minoriteten inte haft något reellt inflytande i beslutsprocessen. Det är glädjande att förvaltningsrätten i Malmö funnit att processen kring undervisningen i det finska språket varit lagstridig. Delegationen ser försiktigt optimistiskt på framtiden och hoppas att händelserna i Malmö ska väcka andra kommuners uppmärksamhet så att lag och internationella åtaganden uppmärksammas samt att minoriteten involveras i beslutsprocessen.

2. Delegationen ifrågasätter den kraftiga begränsningen av ISOF:s handlingsplan och särskilt åsidosättandet av skolfrågor i denna

Delegationen välkomnade den ambitiösa handlingsplan som lades fram av ISOF och som också delegationen uttalade sig över i sitt yttrande för ett år sedan. Glädjen övergick dock till oro när vi mottog nyheten att denna kraftigt skulle begränsas samt att skolfrågor helt skulle lyftas ut. Delegationen anser att frågor som rör den nationella minoriteten bör behandlas i ett helhetsperspektiv och att den minskade ambitionsnivån innebär att möjligheterna att vända den negativa utvecklingen för den finska minoritetens bevarande av sin kulturella särart i Sverige minskar. Även den lagstadgade rätten att bevara den nationella minoritetens språk och kultur försvåras.

3. Bristen på effektiv tillsynsmyndighet

Delegationen ifrågasätter lämpligheten av länsstyrelsen i Stockholm som tillsynsmyndighet för det finska förvaltningsområdet. Förslaget om ISOF som tillsynsmyndighet var enligt delegationens mening konstruktivt.

Delegationen efterfrågar en engagerad tillsynsmyndighet med minoritetsfrågorna i fokus, där det finns en verklig möjlighet att övervaka efterlevnaden av minoritetslagstiftningen på kommunal nivå, något vi av erfarenhet vet är begränsad vad gäller bland annat frågor inom rätten till vårt språk inom skolväsende och äldreomsorg.

Sverigefinländarnas delegation mottog med glädje nyheten att regeringen i sin budgetproposition föreslår 90 miljoner kronor i stöd till de nationella minoriteterna. Vi

har över åren sett flera utredningar på olika områden som inte resulterat i annat än ord på papper med anledning av brist på resurser. Vi hoppas att stödet kan vara ett steg mot att ändra på detta förhållande i rätt riktning.

De största behoven vad gäller den sverigefinska minoritetens behov av utveckling av sin kultur och sitt språk ligger inom utbildningsväsendet och äldreården. Med anledning av detta önskar delegationen att det tas ett helhetsgrepp vad gäller minoritetsfrågorna. Detta gäller en tillsynsmyndighet som kan ta sig an det krävande arbetet med ett tydligt uppdrag vad gäller arbetet inom utbildningsväsendet, äldreomsorg och samhällelig service samt att skydda och främja både språk och kultur inom hela Sverige. Även en enhetlig politisk koordination vad gäller dessa frågor är av central vikt.

Utvecklingen är positiv, men efter 20 år av minoritetsstatus är det dags för ett helhetsgrepp och fördjupad kunskap vad gäller hanteringen av minoritetsfrågorna. Därmed borde det också finnas en dedikerad minoritetsminister för att hantera frågorna.

Sverigefinländarnas delegationsplenum, Stockholm 2021-09-19